

Instytut Chemii Organicznej
Polskiej Akademii Nauk

Instytut Chemii Organicznej PAN

Miejsce pracy przyjazne rodzinie

1. WPROWADZENIE

Instytut Chemii Organicznej Polskiej Akademii Nauk (IChO PAN) jest pracodawcą, który dokłada wszelkich starań, aby miejsce pracy sprzyjało łączeniu życia zawodowego z rodzinnym. Dzięki dopuszczeniu elastycznego czasu pracy, a także wprowadzeniu polityk przyjaznych rodzinie, obejmujących m.in. urlopy rodzicielskie i wsparcie dla pracowników wychowujących małe dzieci, Instytut zapewnia warunki pozwalające na skuteczne godzenie obowiązków zawodowych z życiem prywatnym. Tworząc kulturę zrozumienia i oferując dodatkowe benefity, takie jak ubezpieczenie medyczne oraz możliwości rozwoju zawodowego, IChO PAN stara się być miejscem, w którym ambicje zawodowe i potrzeby rodzinne mogą iść w parze.

Jednym z działań wspierających rodziców w godzeniu życia zawodowego z rodzinnym jest stworzenie tego przewodnika, który ma na celu zebranie i uporządkowanie informacji o prawach oraz udogodnieniach dostępnych dla rodziców w Polsce, a także tych oferowanych przez Instytut Chemii Organicznej PAN. Przewodnik ten stanowi praktyczne narzędzie, które ułatwia pracownikom Instytutu zrozumienie i korzystanie z dostępnych świadczeń, wspierając ich w codziennych wyzwaniach związanych z łączeniem obowiązków zawodowych i rodzinnych.

2. DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE WYNIKAJĄCE Z POLITYKI PAŃSTWA

W Polsce istnieje szereg udogodnień dla pracujących rodziców, które mają na celu wspieranie ich w godzeniu życia zawodowego i rodzinnego. Oto najważniejsze z nich:

> Urlopy i czas pracy

• **Urlop macierzyński**

Trwa 20 tygodni (dla jednego dziecka), z możliwością wydłużenia w przypadku narodzin więcej niż jednego dziecka. Matka dziecka musi wykorzystać minimum 14 tygodni urlopu macierzyńskiego, pozostałe 6 tygodni może wykorzystać ojciec dziecka (tzw. urlop tacierzyński).

• **Urlop rodzicielski**

Przysługuje obojgu rodzicom na łączny okres do 41 tygodni (w przypadku jednego dziecka) lub dłużej przy wieloraczkach. Można go dzielić na części i wykorzystać w różnym czasie. Każdemu z rodziców przysługuje wyłączne prawo do 9 tygodni takiego urlopu – jeśli jedno z rodziców wykorzysta 32 tygodnie, a drugie nie wykorzysta przysługujących mu 9 tygodni to taki urlop przepada!

Zasiłek macierzyński – Przez pierwsze 20 tygodni urlopu macierzyńskiego zasiłek wynosi 100% podstawy wymiaru, a przy wniosku o pełny urlop rodzicielski do 21 dni po porodzie – 80% przez cały okres (52 tygodnie). W przypadku opóźnienia we wniosku zasiłek spada do 60%. Świadczenie przysługuje każdemu opłacającemu składki ZUS.

• **Urlop ojcowski**

Ojciec ma prawo do 2 tygodni urlopu, które można wykorzystać w ciągu 12 miesięcy od narodzin dziecka. Urlop jest płatny w 100%.

• **Urlop wychowawczy**

Przysługuje rodzicom na okres do 36 miesięcy (maksymalnie do ukończenia przez dziecko 6. roku życia). Urlop ten może być podzielony na maksymalnie 5 części. Urlop jest bezpłatny, a pracodawca nie ma prawa go odmówić. W trakcie trwania urlopu nie możesz

zostać zwolniony, a po jego zakończeniu pracodawca ma obowiązek przywrócić Cię do pracy na Twoje, lub równoważne, stanowisko.

- **Zwolnienie na opiekę nad dzieckiem**

Rodzicom przysługują 2 dni płatnego zwolnienia w każdym roku kalendarzowym na opiekę nad dzieckiem do 14 lat.

- **Praca zdalna**

Rodzice dzieci do 4. roku życia mają prawo ubiegać się o możliwość pracy zdalnej na preferencyjnych warunkach. Odmowa pracodawcy jest uzasadniona, jeśli rodzaj wykonywanej pracy uniemożliwia jej zdalne wykonywanie – np. praca laboratoryjna.

› Świadczenia finansowe

- **Program „Rodzina 800+”**

W ramach programu "Rodzina 800 plus" rodzinom z dziećmi na utrzymaniu przysługuje świadczenie wychowawcze na dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę. Świadczenie jest przyznawane na każde dziecko osobno. Prawo do świadczenia przysługuje nie tylko obywatelom Polski, ale także cudzoziemcom spełniającym pewne warunki – konieczne jest posiadanie karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy” na okres powyżej 6 miesięcy.

Wniosek o przyznanie świadczenia „Rodzina 800+” można składać online w systemie ZUS. Więcej informacji [tutaj](#).

- **Program „Aktywny Rodzic”**

Program ma na celu wsparcie rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowywaniu dzieci. Kierowany jest do rodziców dzieci w wieku od 12 do 35 miesiąca życia. W ramach programu rodzice mogą korzystać z jednego z trzech dostępnych świadczeń:

- › *Aktywni rodzice w pracy* – świadczenie w wysokości 1500 zł miesięcznie, przysługuje rodzicom aktywnym zawodowo, tj. posiadającym umowę o pracę, prowadzącym własną działalność itp.

- > **Aktywnie w żłobku** – świadczenie kierowane do rodziców, których dziecko uczęszcza do instytucji opieki, tj. żłobka, klubu dziecięcego lub dziennego opiekuna, w maksymalnej wysokości 1500 zł miesięcznie.
- > **Aktywnie w domu** – świadczenie w wysokości 500 zł miesięcznie dla rodziców, którzy nie mogą lub nie chcą skorzystać z pozostałych dwóch świadczeń (pozostają nieaktywni zawodowo, a dziecko nie uczęszcza do instytucji opieki).

Z programu „Aktywny Rodzic” mogą korzystać także obcokrajowcy, na zasadach takich samych jak w przypadku programu „Rodzina 800+”. Więcej informacji o programie można znaleźć [tutaj](#).

- **Karta dużej rodziny**

Karta Dużej Rodziny (KDR) to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Przysługuje niezależnie od dochodu rodzinom z przynajmniej trójką dzieci. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej.

- **Ulga podatkowa na dziecko**

Rodzicom, w zależności od osiąganego dochodu, a także liczby dzieci przysługuje ulga podatkowa, którą można odliczyć od podatku w zeznaniu rocznym. W przypadku posiadania jednego dziecka możliwość uzyskania ulgi jest zależna od dochodu – przysługuje, jeśli roczny dochód osoby rozliczającej się indywidualnie nie przekroczył 56 000 PLN. W przypadku posiadania dwójki lub więcej dzieci osiągnane dochody nie mają znaczenia, a kwota ulgi jest naliczana na każde dziecko.

3. DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE OFEROWANE PRZEZ ICHO PAN

- **Elastyczny czas pracy**

W Instytucie obowiązuje elastyczny czas pracy. Pracownicy mogą realizować swoje zadania w wymiarze 8 godzin dziennie, w szerokim przedziale czasowym – od godziny 7:00 do 20:00. Dzięki temu każdy ma możliwość dostosowania godzin pracy do indywidualnych potrzeb, co znacząco ułatwia organizację codziennych obowiązków zawodowych i łączenie ich z życiem rodzinnym.

Dodatkowo, Dyrekcja dopuszcza przerwy w trakcie dnia pracy na załatwienie pilnych spraw prywatnych. Po wcześniejszym uzgodnieniu z bezpośrednim przełożonym/przełożoną, pracownicy mogą skorzystać z takiej przerwy, co pozwala im elastycznie i efektywnie zarządzać zarówno obowiązkami zawodowymi, jak i sprawami osobistymi.

Na wniosek pracownika/pracownicy i po uzyskaniu zgody Dyrekcji, możliwe jest także wykonywanie części obowiązków po godzinie 20.00 lub w weekend, pod warunkiem przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP). Taka elastyczność pozwala Instytutowi wspierać swoich pracowników w budowaniu równowagi między życiem zawodowym a osobistym, co pozytywnie wpływa na ich komfort i efektywność.

- **Praca zdalna**

W Instytucie istnieje możliwość pracy zdalnej, jednak jej dostępność zależy od charakteru wykonywanych obowiązków. W przypadku pracy laboratoryjnej, której specyfika wymaga obecności na miejscu, zdalne wykonywanie zadań nie jest możliwe. Natomiast naukowcy, którzy w danym okresie skupiają się na pisaniu publikacji, przygotowywaniu wniosków grantowych czy analizie danych, mogą ubiegać się o zgodę na pracę zdalną, dostosowując tryb pracy do aktualnych potrzeb badawczych.

Instytut podchodzi z wyrozumiałością do indywidualnych potrzeb pracowników, uwzględniając m.in. konieczność pracy zdalnej w różnych nieprzewidzianych sytuacjach (np. choroba członka rodziny, czasowe zamknięcie placówki opiekuńczej). Korzystanie z takich rozwiązań każdorazowo wymaga jednak ustalenia warunków wykonywanej pracy z bezpośrednim przełożonym.

- **Pakiet prywatnej opieki medycznej**

Wszyscy pracownicy Instytutu zatrudnieni na umowę o pracę otrzymują bezpłatny pakiet prywatnej opieki medycznej. Co istotne, za dodatkową opłatą istnieje możliwość objęcia nim także członków rodziny i bliskich (małżonka, partnera/ki, dzieci). Koszt dodatkowych pakietów dla osób bliskich jest niezwykle konkurencyjny w porównaniu z samodzielnym zakupem podobnych usług.

- **Program finansowania dodatkowych etatów naukowych**

Program został opracowany w celu wsparcia płynnej realizacji projektów badawczych w sytuacjach, gdy Kierownik lub Kierowniczką projektu jest nieobecny/a przez dłuższy czas. Dzięki temu możliwe jest zapewnienie ciągłości prac naukowych i osiągnięcie zakładanych celów badawczych.

Główne założenia programu:

- › **Cel programu:** Program ma na celu wsparcie w realizacji projektów badawczych podczas nieobecności Kierownika/Kierowniczką projektu, zapewniając ich sprawny przebieg.
- › **Adresaci programu:** Program jest skierowany do osób prowadzących samodzielne badania naukowe, pełniących rolę Kierownika lub Kierowniczką zespołu, podzespołu czy grantu badawczego.
- › **Kto może skorzystać z programu:** Program jest dedykowany osobom przebywającym na urlopie macierzyńskim, ojcowskim lub wychowawczym.
- › **Mechanizm działania:** W przypadku długotrwałej nieobecności Kierownika lub Kierowniczką projektu, na ich wniosek Instytut wyznacza osobę odpowiedzialną za kontynuację prac naukowych w ramach projektu. Osoba ta zostaje wybrana w drodze rekrutacji, która może być przeprowadzona zarówno wewnątrz, jak i zewnątrz.

Program stanowi istotne wsparcie dla naukowców, umożliwiając im czasowe zawieszenie obowiązków w związku z rodzicielstwem, przy jednoczesnym zapewnieniu kontynuacji działań badawczych w sposób efektywny i zorganizowany.

- **Świadczenia finansowe**

Pracownicy zatrudnieni w Instytucie na podstawie umowy o pracę, a także ich dzieci mają prawo do korzystania ze świadczeń Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Świadczenia finansowe wspierające rodziny to w szczególności:

- › *Dodatkowe świadczenia na dzieci z okazji Dnia Dziecka i Mikołajek* – dzieci pracowników otrzymują świadczenia pieniężne dwa razy w roku, w okolicach 1 czerwca oraz 6 grudnia. Świadczenie przysługuje na każde dziecko, a jego wysokość jest zależna od dochodu pracownika.
- › *Dofinansowanie do wypoczynku dziecka pracownika* – wysokość jest uzależniona od dochodu pracownika.
- › *Zapomoga* – w szczególnie trudnych sytuacjach życiowych i finansowych każdemu pracownikowi przysługuje prawo wnioskowania o zapomogę.